Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 518
van **VERA JANS**
datum: 23 maart 2021

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Palliatieve zorg - Stand van zaken

Palliatieve zorg is in België een recht, vastgelegd in de wet. Dat betekent dat iedereen die dat wenst, waar hij of zij ook verblijft, palliatieve zorg kan inroepen. Iedereen kan palliatieve zorg inschakelen: de huisarts of specialist, maar evengoed de patiënt zelf, zijn familie, een buur of vriend of om het even welke hulpverlener. In sommige zorginstellingen is palliatieve zorg ingebouwd door de wetgever. In andere gevallen kan men een beroep doen op de palliatieve thuiszorg.

Vlaanderen telt vijftien teams voor palliatieve thuiszorg. Ze zijn territoriaal afgebakend, zodat elke Vlaming terechtkan bij één team. Het team wordt steeds ingeschakeld met akkoord van de huisarts en geeft die ondersteuning die nodig is binnen elke specifieke situatie.

Elk ziekenhuis beschikt ook over een palliatief supportteam dat minstens bestaat uit een palliatief deskundig arts, een palliatief deskundig verpleegkundige en een psycholoog. Sommige ziekenhuizen hebben zelfs een aparte palliatieve eenheid.

In woonzorgcentra kunnen eveneens erkende palliatieve dagcentra bestaan, en ook andere zorginstellingen, zoals psychiatrische verzorgingstehuizen, instellingen voor mensen met een beperking en huizen voor beschut wonen kunnen een beroep doen op palliatieve thuiszorgequipes.

1. Kan de minister een overzicht geven van de plaats van overlijden van de patiënten die gebruikmaakten van palliatieve zorg?

   Graag een onderscheid:

   a) tussen de verschillende vormen van instelling (zijnde: thuiszorg, ziekenhuis met een palliatief supportteam, ziekenhuis met een palliatieve eenheid, woonzorgcentra met erkende palliatieve dagcentra, instellingen voor mensen met een beperking, huizen voor beschut wonen, andere);
   b) per provincie;
   c) per geslacht (man/vrouw).

   En dit voor de periode van 2016 tot en met meest recente gegevens.

2. Welke evoluties zijn vast te stellen in deze cijfers aangaande de plaats van overlijden van patiënten die gebruikmaken van palliatieve zorg?

3. Volstaan deze registraties en geven ze een voldoende inzicht, of zijn bijkomende gegevens noodzakelijk?
4. Welke maatregelen (genomen of gepland) zijn van invloed geweest op deze cijfers?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 518 van 23 maart 2021
van **VERA JANS**

---

1. De website van het Agentschap Zorg en Gezondheid publiceert jaarlijks de IMPALA gegevens; https://www.zorg-en-gezondheid.be/impala-voor-palliatieve-netwerken-0

   IMPALA staat staat voor Informatie Meedelen m.b.t. Palliatieve Activiteit en registreert op een eenvormige manier de activiteit van de verschillende actoren binnen de palliatieve zorgsector. Er zijn 15 palliatieve netwerken in Vlaanderen en zij verzamelen data bij de multidisciplinaire begeleidingsequipes, woonzorgcentra, palliatieve functies in de ziekenhuizen en de palliatieve eenheden in de ziekenhuizen.
   IMPALA geeft een weergave van de cijfers tot en met het jaar 2018. De gegevens van 2019 werden door de palliatieve netwerken in 2020 ingediend maar nog niet gepubliceerd aangezien het team dat deze gegevens verwerkt, ingezet is in de COVID 19-pandemie.

   Via de website is er toegang tot deze IMPALA gegevens die een cijfermatig overzicht bieden over verschillende thema's als begeleiding, leeftijd, woonsituatie, hoofddiagnose en andere.
   Eén van deze thema's is de plaats van overlijden. Deze gegevens worden opgedeeld over de mobiele palliatieve equipes en niet per provincie en deze informatie wordt overzichtelijk weer gegeven op de website.
   Onderstaande tabel biedt een overzicht over de totalen en de verdeling volgens geregistreerde plaats van overlijden voor de jaren 2016, 2017 en 2018.

plaats overlijden	aantal 2016	percentage 2016	aantal 2017	percentage 2017	aantal 2018	percentage 2018
Psychiatrisch verzorgingstehuis	17	0,31%	53	0,90%	11	0,20%
Voorzieningen voor personen met een handicap	57	1,03%	62	1,06%	58	1,02%
Andere	208	3,76%	304	5,20%	332	5,84%
Woon- en zorgcentrum	1.232	22,29%	1.399	23,92%	1.518	26,71%
Thuis	4.014	72,61%	4.031	68,92%	3.764	66,23%
Totaal	5528	100,00%	5849	100,00%	5683	100,00%

2. Er is een algemene trend dat palliatieve personen meer thuis of in een thuis-vervangend milieu sterven. De cijfers geven weer dat de meeste overlijdens thuis plaats vinden. Daarnaast zien we een evolutie in de categorie "andere", waaronder bijvoorbeeld de palliatieve eenheden vallen.

3. De palliatieve netwerken leveren jaarlijks minutieus de IMPALA-registratie aan. Door de vernieuwde visualisatie van de IMPALA-gegevens op de website van het Agentschap Zorg en Gezondheid, is er voorlopig voldoende inzicht. Uiteraard kan het altijd beter, daarom vormt uw vraag een onderdeel van het actieplan voor de hervorming van de palliatieve zorg.

4. Er zijn verschillende genomen en geplande maatregelen die effect hebben op deze cijfers.
   - De hervorming van de eerste lijn

- De vermaatschappelijking van palliatieve zorg
- De inkanteling van de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve zorg in VSB

De grootste maatregelen zullen voorvloeien uit het actieplan voor de hervorming van de palliatieve zorg.